

RENHÅLLNINGSPLAN FÖR GETA KOMMUN ÅREN 2010-2019

**Träder i kraft
2010-01-01**

Renhållningsplanen ersätter tidigare renhållningsplaner till alla delar.

RENHÅLLNINGSPLAN FÖR GETA KOMMUN

Inledning

Geta kommun har per 1.1.2010 lämnat kommunalförbundet Ålands Miljöservice (Mise) och kommunstyrelsen har av kommunfullmäktige utsetts till ansvarig renhållningsmyndighet.

Denna renhållningsplan är upprättad av Geta kommunstyrelse i egenskap av renhållningsmyndighet i Geta kommun.

Renhållningsplanen träder ikraft 1.1.2010 och avser åren 2010-2019. Planen uppdateras successivt .

Renhållningsplanen ersätter samtliga tidigare planer på området till alla delar.

Renhållningsplanens lagliga grund

Enligt landskapslag om renhållning skall renhållningsmyndigheten upprätta en renhållningsplan och kan även utfärda närmare föreskrifter om avfallshandteringens praktiska handhavande.

Bestämmelsernas antagande och fastställande

Förslaget till renhållningsplan har kungjorts av renhållningsmyndigheten under 30 dagar. Under denna tid har kommuninnevånarna haft möjlighet att inkomma med anmärkningar mot planen. Planen har sedan antagits av kommunfullmäktige i Geta.

Den lokala renhållningsplanen har därefter fastställts av Ålands landskapsregering.

Renhållningsföreskrifter, andra styrdokument

Renhållningsmyndigheten har utöver denna renhållningsplan upprättat lokala renhållningsbestämmelser samt informationsmaterial. Avgifterna fastställs årligen i kommunfullmäktige. I övrigt hänvisas till landskapslagen om renhållning.

Avfallsdirektiv och –målsättningar

Renhållningsverksamheten inom den europeiska unionen styrs av EU:s avfallsdirektiv. Den högsta ledningen och övervakningen av renhållningsverksamheten ankommer på landskapsregeringen.

Målet är att avfallets mängd och farlighet ska kunna minskas. Landskapsregeringen skall informera allmänheten om den del av den landskapsomfattande avfallsplanen som gäller förpackningsavfall.

Producentansvaret omfattar idag

- Fordon och däck
- Förpackningar
- Elektriska och elektroniska produkter
- Tryckimpregnerat trä

Ålands landskapsregering skall vart tredje år utarbeta en berättelse om verkställigheten av denna förordning.

Kommunens ansvar

Kommunens renhållningsansvar gäller avfall från hushåll. Företag, jordbruk, föreningar och institutioner skall ordna sin avfallshantering förbi kommunens system såvida inte annat särskilt överenskommit med kommunen.

Hushållen har möjlighet att själva föra sitt avfall till den av kommunen upprätthållna återvinningscentralen Geta ÅVC i Olofsnäs, eller att ingå avtal med godkänd entreprenör för hushållsnära hämtning.

Avlämning vid Geta ÅVC av återvinningsbart avfall samt farligt/ problemavfall är avgiftsfritt. För andra avfallstyper kan en mottagningsavgift avkrävas.

Allmänt om Geta kommun

Geta kommun är fasta Ålands nordligaste kommun och gränsar i norr mot Norrahavet. Kommunen har landgräns mot Finström och Saltvik. I kommunen finns drygt 450 invånare (456 per 1.1.2009) fördelade på cirka 200 permanentbebodda fastigheter. Befolkningen växer långsamt och väntas till år 2020 uppgå till 474 invånare. 20-25 procent av befolkningen befinner sig i åldern över 65 år. Största by och centralort i kommunen är Vestergeta by med 145 invånare.

Den övervägande delen av befolkningen bor i egnahemshus (73 % av hushållen), varav stor andel utanför de i regel relativt små byarna. Befolkningstätheten är lägst på hela fasta Åland (5,4 inv/km²). Totalt finns några tiotal bostäder i flerfamiljshus i kommunen. Därutöver finns inom kommunen mer än dubbelt så många fritids- och övernattningsstugor (377 sommarstugor + 107 uthyrningsstugor) som det finns permanentbebodda fastigheter.

Näringsstrukturen i Geta kommun har av tradition dominerats av primärnäringarna. Jord-, skogsbruk och fiske står ännu för 15 procent av sysselsättningen (snitt Åland 4,5 %). Kommunen utgör den enskilt största arbetsgivaren, följd av enstaka turistanläggningar. På senare tid finner en allt större andel av befolkningen sin utkomst inom servicenäringarna, såväl som anställda inom och utanför kommungränsen som i egenskap av egenföretagare. Inom kommunen finns ingen större industri eller källa till större utsläpp eller avfallsmängder.

Totalt finns 84 arbetsplatser i kommunen, och 32 företag varav 15 verksamma inom handel och hotell samt nio inom byggverksamhet. Utpendlingen är omfattande och inpendlingen anmärkningsvärt låg (22 % mot snittet för Ålands landsbygdskommuner 44 %). Kommunen är den enda på hela Åland som är i fullständig avsaknad av arbetsplatser inom landskapsregeringen. Detsamma gäller möjligheten till genomfartstrafik, som saknas.

Geta kommuns befolknings-, bostads-, närings- och infrastruktur innebär bl a att:

- de totala avfallsmängderna ökar markant sommartid
- stor del av avfallet kommer från fritidsboende med hemadress på annat håll
- avfallet uppstår över en stor och glesbefolkad yta
- en relativt sett stor del av avfallet härrör i konsumtion av utifrån införda varor snarare än från produktion eller lokal försäljning av varor

* Statistikuppgifter huvudsakligen tagna från *Statistisk årsbok för Åland 2009*, Åsub 2009

Geta kommuns avfallshantering

Avfall som uppkommer vid fastighet bör källsorteras så väl som möjligt. Sedan skall avfallet inom rimlig tid föras till lämplig behandlings- eller mottagningsplats, ifall inte fastighetsägaren ordnat med hushållsnära hämtning.

Kommunen tillhandahåller tillgång till bemannad återvinningscentral (ÅVC) i Olofsnäs, lätt åtkomlig för fritids- och permanentboende samt verksamma i kommunen. Vid återvinningscentralen finns kärler för olika avfallsfraktioner. Problemavfall och farligt avfall samt återvinningsbart avfall kan av hushåll avlämnas utan extra avgift. För somligt annat avfall uppbärs mottagningsavgift enligt självkostnadspris. Återvinningscentralen hålls bemannad vid minst ett bestämt tillfälle per vecka hela året, och sommartid vid två tillfällen per vecka.

Det avfall som genereras av tillfälliga besökare och turister omhändertas av avfallsinnehavaren där avfallet uppstår; vid respektive anläggning eller försäljningsställe.

I Geta kommun uppbärs för renhållning och avfallshantering en grundavgift för hushållen. I grundavgiften ingår tillgång till bemannad återvinningscentral (Geta ÅVC i Olofsnäs), kostnader för transport och omhändertagande av problem- och farligt avfall samt återvinningsavfall, administration, tillsyn, information, kundtjänst samt uppfyllande av myndighetsansvar.

Målen för Getas kommunala renhållning och avfallshantering består i:

- Ett rent och städat lokalsamhälle
- En ur globalt perspektiv ekologiskt hållbar energi- och resurshushållning i enlighet med återvinnings- och kretsloppstänkande
- Ett för kommunens boende och verksamma ekonomiskt och praktiskt samt flexibelt och lättillgängligt system som möjliggör och uppmuntrar till maximerad:
 - o Materialåtervinning
 - o Kompostering
 - o Energiutvinning
 - o Hälso- och miljösäker hantering av avfall

Kommunen strävar efter att minska på avfallets mängd, öka sorteringsgraden och att minimera kostnaderna för hanteringen. Detta sker genom anpassande av avgiftssystemet, information till avfallsinnehavare samt anlitan av lokala entreprenörer och ansvarspersoner. Systemet ska på sikt kunna bli ekonomiskt självbärande och upplevas som rimligt, rättvist och enkelt samt i övrigt ge utrymme för individuell flexibilitet.

Renhållningsverksamhetens åtgärdsbehov

Vid denna renhållningsplans upprättande finns inte tillgängligt tillförlitlig statistik över den egna kommunens genomsnittliga avfallsmängder för olika fraktioner på årsbasis. Renhållningsmyndigheten åtar sig emellertid att successivt följa upp utvecklingen i fråga om avfallsmängdernas volymer.

Geta kommuns renhållnings- och avfallssystem strävar efter utökad källsortering och kompostering genom information och en prissättning av avfallshanteringen som gör källsortering lönsam för hushållen. En eventuell rabatt på grundavgiften för hushåll som med godkänd entreprenör tecknat avtal för hushållsnära hämtning av sorterat avfall och/eller upprätthåller godkänd komposteringsanläggning kan komma att övervägas. En sorteringsguide kan komma att upprättas.

- Tydlig och regelbunden information i kommunblad samt särskilda broschyrer, om sortering, rekommendationer, gällande regler och förbud.
- Uppföljning och implementering av tillkommande och förändrade direktiv och riktlinjer.
- Successiv översyn och anpassning av renhållningsverksamhetens service jämte avgiftsnivåer för uppmuntran till ökad sortering och återvinning.
- Effektivisering och rationalisering av administration och infrastruktur så att systemet under planperioden kan bli ekonomiskt självbärande.
- Erfarenhetsmässigt prövad behovsbedömning av antal och placering för eventuella insamlingspunkter.
- Successiv upphandling av transporter och behandling av insamlat avfall.

Avfallsanläggningen

Avstjälningsplatsen är sedan maj 1998 stängd för deponi och sluttäckningen har mellan år 1999 och 2004 genomförts i etapper enligt plan och landskapsandelar erhållits för ändamålet.

En del av den gamla deponiplatsen används som återvinningscentral samt omlastningsplats för bland annat farligt avfall. Den yta som används för omlastning och mellanlagring ytbeläggs för att förhindra förorenande av mark och vatten.

Kommunen fortsätter överenskommet provtagningsprogram avseende lakvatten och ansvarar för att förhindra förorenande av mark och vatten.

Samarbetsfrågor

Geta kommun följer med intresse utvecklingen av renhållningsverksamheten i andra kommuner och kommunalförbund. Kommunen ställer sig i princip positiv till mellankommunala samarbeten ifall det finns uppenbara fördelar däri.

Det upplevs som en förutsättning för en framtida välfungerande avfallshantering att förpackningsmaterial insamlas och omhändertas inom ramen för och i enlighet med producentansvarslagstiftningen, med återvinningsstationer intill butikerna.

Geta kommun ställer sig positiv till ökad materialåtervinning och energiutvinning samt slutbehandling och deponi av avfall inom Åland som alternativ till bortförsl från landskapet.

Uppföljning, utvärdering och utveckling

Den från år 2010 ansvariga renhållningsmyndigheten Geta kommun avser att för framtiden, på erfarenhetsmässiga grunder, se över och rationalisera renhållningsverksamheten för att på bästa sätt uppfylla målen för ansvarsområdet.

Utvecklingen inom renhållningsverksamheten granskas årligen i samband med bokslutsbehandlingen och verksamhetsberättelsen för föregående år. Verksamhetsberättelsen utvecklas för att bättre beskriva återvinningsverksamheten. Renhållningsplanen tas upp till ny behandling vid upplevt behov eller senast år 2012.

Renhållningsmyndigheten i Geta

Geta kommun, kommunal teknik/renhållning
Getavägen 2115
AX-22340 Geta

Öppethållning måndag-torsdag kl 09:00-15:00

Tel (+358) 018-49370

Fax 018-49390

www.geta.ax

info@geta.ax

Renhållningsbestämmelser, Renhållningsavgifter och andra för renhållningsverksamheten viktiga handlingar och dokument finns att få från Geta kommunkansli, Geta ÅVC eller kommunens webbplats enligt ovan.